

Quaestio medico-chirurgica ... / [Henri Michel Missa].

Contributors

Missa, Henri Michel.
Thurant, Jean Baptiste.

Publication/Creation

[Paris] : [Typis Viduae Quillau, Universitatis & Facult. Medicinae typographi],
[1754]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/undzk4h9>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

EXCELLENTISSIMO
VIRO, DOMINO, DOMINO
CAROLO GUSTAVIO
COMITI DE TESSIN,

REGIS ET REGNI SUEVO-GOTHICI SENATORI,
REGIÆ CANCELLARIÆ PRÆSIDI,
AD AULAM REGIAM SUMMO MARESCHALLO,
CELSISSIMI PRINCIPIS REGII HÆREDITARII
EDUCATIONI PRÆFECTO,
ACADEMIÆ ABOENSIS CANCELLARIO,

ORDINIS REGII SERAPHINORUM
EQUITI AURATO ET COMMENDATORI,
NEC NON
OMNIUM SACRÆ REGIÆ MAJESTATIS SUECIÆ
ORDINUM CANCELLARIO,
ORDINIS REGII DE AQUILÂ NIGRÂ PRUSCICI
EQUITI AURATO,
ARTIUM OMNIUM AC SCIENTIARUM
AMATORI PERSPICACISSIMO,
SPLENDIDISSIMO PROTECTORI,

V. D. C. C.

Humillimus & obsequentissimus
HENRICUS-MICHAEL MISSA,
Baccalaureus Medicus Parisiensis,

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA,

QUODLIBETARIIS

*Disputationibus manè discutienda, in Scholis
Medicorum, die Jovis secundâ mensis
Maii, anno Domini*

M. D C C. L I V.

P R Æ S I D E,

M. JOANNE-BAPTISTA THURANT,
Doctore Medico.

*Utrum Herniosis, ex Scuto eburneo coriaceoque Cingulo,
Subligacula?*

I.

HERNIÆ nomen & natura cuilibet hominum, mulieri præsertim; mali ominis est: sterilitatis parens perperam habetur, quasi proli generandæ foret impedimentum. Indecora proinde ac turpis ægro-
tatio. Omni studio propinquis & amicis, etiam in arte magistris, celatur ubique; imò sibimetipsi dissimulat id vitii omnis quem detinet. Nemi-
nem sæviori, crebriorique torquet cruciatu, quàm infantes. Dirum sanè morbi genus ac vulgare! Ruri pariter ac urbi vernaculum. Ex acuto chroni-
cum, ex chronico acutum, peracutumve brevi ac leviori de causâ fit illud incommodum. Præcipua Herniæ sequela sunt ligamentorum & viscerum ab-
dominalium relaxatio, elongatio, dimotio, protuberantia & inusitata partium continentium diductio. Eorum quælibet liberè fluctuantia sunt, fluxilia, pen-
dula, decidua adeò, ut quoscumque motus sequi prona sint, quâ minor ipsis obijcitur obex, atque elabi compressa nitantur. Mollia insuper, serosa, oleo,

2
fa & pinguis nimis sunt quandoque ; ubi virus aliquod , serum , oleum ,
adeptive eadem invadit immodicum. Hernia , natali è sede præternaturalis ac
tumens quorundam viscerum in abdomine contentorum dimotio est. Viscera
hæc cum aliquâ modò , cum nullâ aliâs abdominis per aperturas egressione
dimoveantur. Nec semper & ubique descendunt quoties exturbantur ; sed
potius ascendunt aliquando , ut in epigastrico ramice , xyphoideam circa
cartilagineum factò , pluries vidimus. Externa , internave Herniarum sedes est.
Dum viscera naturali aut præternaturali foramine egressa tumorem consti-
tuunt , exterior tunc evadit Hernia. Dum eadem è loco à natura sibi dicato
intus deturbantur solum modò , interior vocatur. Duplex ab autoribus rami-
cis exterioris genus. Aut ex viscere quodam quâcumque de causâ ex abdo-
minis cavo profiliante ducit originem , & vera solaque est Hernia. Aut ex hu-
moribus sensim ac sine sensu congestis , partesque extra ventrem pendulas
implentibus provenit , & hæc spuria audit. Hippocratem neutra latuit. Spuria
silentio prætermittetur , utpote instituto aliena , de verâ , uti decet , Herniâ
unicè fiet eo loci mentio. Nec unica habetur ejus species. Differt enim pro
loci diversitate in quo sedet tumor , & varia inde imposita sunt nomina. Sicut
quadruplex in genere est abdominis regio ; ita & quadruplex Herniæ sedes.
Modò superiorem , modò mediam , inferiorem nunc occupat Regionem.
Unaquæque Regio sua penès latera adhuc subdividi consuevit. Nunc anticè
illa , nunc posticè subsistit. Epigastrica dicitur alia , aliæ hypochondriacæ ;
hæc umbilicalis , lumbares & illæ ; quædam hypogastrica , iliæ nonnullæ ;
aliqua supra pubem reperitur , deficientis loco alterutrius musculi pyrami-
dalis , qualem olim offendimus bis à solo peritonæo , ab eodem semel &
intestino simul pronatam ; inguinales sunt & aliæ , crurales , &c. Hernia in
superiore rarior , in mediâ sat frequens , in infimâ ventris regione omnium
frequentissima. Superioris & mediæ centrum , albamve lineam sæpius , vix
latera , vix infimæ quoque centrum , latera vulgatiùs invadit , variis præ
ejus orificiis. Ultima hæc suam propter subdivisionem gemina prædicatur ,
hypogastrica videlicet , & penilis. Ratione viscerum varietatis , quæ Her-
niis locum dant , alia à ventriculo , alia ab hepate , liene , renibus , omen-
to , mesenterio , fistulâ intestinali , vesicâ urinariâ , utero , ovario , alia tan-
dem à solâ peritonæi foras prolapsi laxitate , elongatione ac tumore proficif-
citur : fit etiam vaginæ , uteri & podicis prolapsus. Horumce viscerum quæ-
dam frequentius , quædam rarius suo prolapsu ramicosum edunt tumorem. Ex
intestinis tenuiora sæpiùs , quæ inter ileum præcipue , crassiora rariùs , ex qui-
bus colum in pueris & rectum , crebriùs profiliunt. Pari facilitate utrumque jux-
tà inguinum latus foras delabuntur intestina. Epiploon in sinistrum potius
quam in dextrum abdominis latus demittitur. Ratione peritonæi ; Herniam
vel semper præcedit peritonæum ipsi largiendo sacculum , vel nullatenus eam
concomitatur. Peritonæi pars prætermodum elongata ac sinuosa Herniosus
dicitur sacculus. Vel cum aliquo , vel absque ullo peritonæi involucro con-
tingit Hernia , prout rumpitur illud , vel in eo quo prodit hæc loco , natura-
liter deficit. Universo sub corporis integumento sic latet mediate , immediate-
ve Herniosus tumor , vel cute disruptâ , cum quâdam aut ullâ absque vaginâ
extra conspicitur. Sic modo nuda , modo vaginata est Hernia. Peritonæo , va-
rios propter quos visceribus suppetit processus , septo veluti transversò in pro-
vincias inæquales dividitur abdomen. Hinc alia cavum intra suum viscera
continet illud , alia ipsi subjacent. Ultima hæc vel supra pelvim , vel intra ,

vel infra ramicem procreant. Ratione foraminum, unde emergit iste, vel naturali, præternaturalive orificio prorumpit. Naturalia foramina sunt umbilicus, abdominales musculorum annuli, geminus cruralis arcus, foramen ovale, infernaque pelvis orifica. Præternaturalia, vel ab iniquâ musculorum abdominis diductione, ut in lineâ albâ sæpius evenit, vel à violentâ eorum solutione, quocumque efficiatur agente. Aperturæ igitur, quibus apparent ramices, aliæ sunt membranaceo-tendinosæ, ligamentosæ, ossæ, aliæ merè carnosæ. Sic illæ suam ob ambitûs diametrum non ita variant, ac carnosæ, tum suâ præ constrictione, tum suâ præ dilatatione. Ratione ortûs; nunc hæreditaria, nunc congenita, nunc adventitia est Hernia. Ultima hæcce species, vel à violentâ peritonæi rupturâ exoritur subitò, & maximo cum dolore, vel à solâ ejus ampliatiōe præternaturali prodit pedetentim ac sine ullo doloris sensu; prior acuta, posterior chronica. Ratione durationis; recens, vel inveterata annosave nimis. Hic multum dilatatur, illic angustior est adhuc foraminis limbus. Ratione consistentiæ; nunc mollis, nunc perdura est. Ratione sensûs; vel dolentem, vel indolentem naturâ sese gerit. Ratione molis; parva, magna, aut enormis. Ratione descensûs & elongationis; aliâ prælonga, minor & alia. Ratione figuræ; subrotunda, acuminata, cylendriiformis, (teste Heistero) cordiformis, qualem animadvertimus, præsentē hoc anno, ac mollem ab omento, intestinoque simul prolapsō oriundam secundum umbilicum cujusdam mulieris obesæ, arthriticoque asthmate laborantis. Ratione numeri; vel solitaria, duplex, vel multiplex simul. Ratione concomitantium; vel simplex, vel complicata aliis cum morbis, aut pluribus cum accidentibus. Ratione symptomatum; modò gravi inflammatione marcida est pars Hernialis, modo adhærentiâ aut strangulatione gangrænosa. Nunc sui juris est ac libera, nunc cohæsiōe, vel strangulatione seorsim, aut utrâque simul conjunctâ stipatur. Incarcerata est ibi & difficilis, vel impossibilis absque operationis subsidio, ibi omnium facillima citra sectionem ejus reductio est. Ratione partis, quâ excipitur Hernia, scrotalis nunc in viris, pudenda nunc in fæminis, vel vaginosa, aut uterinovaginosa. Ratione sexûs, in quo adest Hernia; aliæ mari & fœminæ æquè communes, aliæ alterutri particulares. Ratione ætatis subjecti, in quo reperitur ramex; ille in infantibus uni aut alteri, aut utrisque testiculis simul peritonæo involutis, ac intra abdomen retentis, ut fluente hâc hebdomade in puero trium ferè annorum deteximus, vel propè annulos sursum retractis aut penitus demissis debetur; uti multotiès observare obtigit. Ratione mesenterii, cui liberè annectuntur intestina, illud more uteri, vaginæ & ani, vel in totum, vel in partem infaultâ relaxatione simul & elongatione interdum tentatur: quo pacto intestinales intus facit Hernias. Internæ verò Herniæ quaslibet pariter, ac cæteræ, abdominis regiones invadunt. Eas in hypochondriacis, hysteriis, volvulo, colicis, flatulentisque doloribus intueri licet. Modò à prægrandi viscerum intumescentiâ, elongatione, & dimotione, modò à suspensoriorum ligamentorum debilitate, relaxatione & productione ortum habent. Ut diversis succurratur Herniarum speciebus, maximè conducunt subligacula eburneo ex scuto & coriaceâ cum zonâ confecta. Alvina enim viscera hospitali in sede, modò rite sint prius reposita, firmare & continere, ne deinceps sint relapsura, instrumentis illis quid aptiùs excogitari potest? His adhibitis infelix sanè non erit adeò in posterum gentis humanæ conditio, cum tot, tantis, ac tam divertis malis præcavendis, curandis, & eorum regressioni amovendæ præsidia sint valdè idonea.

PERITONÆUM processibus stipatum suis, membrana mollis, sat valida, densa, ad umbilicum tenuior, extensionem & contractionem magis quam rupturam pati docilis. Quâlibet ideò, etiam in umbilici Herniâ dilatari potius quam rumpi consuevit. Ligamenta singulique annuli quibus natali in loco firmantur alvinæ partes, nihil nisi induratae quoque sunt membranæ, robustæ quidem, immensæ extensionis, abbreviationis, constrictionisque capaces. In illis totidem adsunt repagula, quibus æque ac peritonæo coercita proteguntur viscera. Quotiescumque ejusmodi obices aliquid nocivi relaxat, emollit, aut inflat, aut diducit & extendit nimium, toties contenta suâ è sede deturbantur intus, vel foras profiliunt, non quodam sine doloris acerbis sensu ut plurimum, aliquove imminente mortis discrimine. Principium illud mali externum, internumve. Utrumque dicatur Herniarum causa determinans. Internum semper addas tertium, causam nempe conjunctam. Morbi primarii præparantisque vicem gerit agentis in ordine ad ramices qui, quatenus proximi ejus sunt effectus, secundarii habentur morbi. Principes determinantium causæ humidior aëris temperies, continuus aquæ crudæ, putealis aut cujuslibet vitiosæ abusus. Sic Sequana apud Parisios & illa quam Fimenses prope Remos in usum vocant, Herniæ locum dant. Deterior cerevisia, debile pomaceum, lora, pultaceæ ex oleo, lacte ebullito, humidiorique polline infantium sorbitiones. Nimius potuum aut ciborum usus, prava, opiparave victus ratio, justo copiosior quorumcumque diluentium ingestio, oleosa, adiposa quævis fercula. Luxurians, serosiusve nutritis lac, ceu jugiter epotum ab infante serosâ jam colluvie laborante. Singula ex illis in sanguinem infidam devehunt vel feri vel perversi humoris copiam, quæ circulationis ope in conjunctam evadit Herniarum causam, partes alvinas prætermo dum humectando, laxando, elongando, ingurgitandoque. Relaxatis eo modo ligamentis, tumefactis visceribus, reclusis aliunde simul annulis, ut extra ventrem contenta exiliant, cogit quælibet causa determinans. Nulla enim fit Hernia oculis conspicua, de quâ hic unice agitur, nisi prævia adsit foraminum dilatatio, partisque prolapsæ relaxatio, elongatio ac tumor. Pari in proportionem determinante cum causâ hæc vitia semper occurrunt. Vomitoria, drasticæ purgationes, quæcumque remedia validiora, violenta gesticulatio, nisus ingeminati statim à pastu facti, validæ in abdomen percussiones, iniqua ventris compressio, loricæ in pueris angustiores & cibo resectis imprimis nocentes, prælonga itineratio, continui infantium ejulatus, casus ab alto, sella familiarica in pueris & medio depressum nimis sedile in scribis, &c. Herniis obnoxium reddunt abdomen. Sic bajulatores, v. g. angarii, equites, essedarii, buccinatores, spicarum fascies in rhedam attollentes, sutores, cursores, scriptores nimis sedentarii, si scribendo magis in unum quam in alterum latus inclinant, si sede paulo altiori innixi æquo demissiori tabulæ incumbunt, rudibus pugnantes, saltatores, sartores, surrecta in alvum & decussata propter crura, anoque compresso, diutius pedibus astantes, qui omnes inguinales cruralesve sibi accersunt ramices. Internas inter causas numerentur vehementes animi passionēs, frequentior maximave cum defatigatione habitus veneris usus, intempestiva gulæ & quieti otiosæ indulgentia, diuturnior alvi constipatio, tenesmus, ægra urinæ, fœcum, molæ, placentæ, ipsiusmet fœtus excretio multotiesve perpeffa, incautâ ab obstetrice uteri læsio, amplior ejus cervicis diductio, alvinarum partium paralyfis, flatuum proventus quibus va-

5
stius intumescit venter, in biliosis ascarides, in melancholicis hæmorrhoides sphincteris vesicæ & ani resolutio, in vesicâ calculi præsentia, laboriosum respirationis negotium, macies, pertinacior inedia, spontanea in senibus partium debilitas mollitiesque, infantium pertussis, ingrata sternutatio, ferina tussis, iniqua humorum in hydropicis intra alvum effusio, aut viscerum infarctus, scirrhus, cancer, lymphaticæ concretiones, alvinæ præ aliis, parciore, coercita subito, copiosa nimis, cum externa, tum interna perspiratio proximam suppetit Herniarum causam. Sic humidis ac frigidis a naturâ in infantibus, qui togatorum more bruchorum, parum perspirant, multum dormiunt, redundans pervulgò colligitur serum. Illud verò declivem propter loci situm ad ventris annulos defluit. Carinatos inter peritonæi processus supra pelvim ibi hospitatur. Tumores proinde infantium ab intus enati minus resolutione, quam suppuratione omnes debellandi. Simili prorsus modo cellulorum intertextum aut serum (aut pinguedo) prætermo dum regurgitat sæpè in iisdem, quo veluti diluvio affliguntur & relaxantur alvinæ partes. Adultis etiam pituitosis, cachecticis, torosis, & obesis id vitii solemne est. Malemorata parentum constitutio, nutritivæ incurabilium cujusque generis malorum fecunda parens. Primigenium Herniosi temperamentum aut casu vitiosum, debile, pituitosum aut humore quodam virulento infectum, pyramidalium in quibusdam musculorum defectus, morbi acuti ac prælongi, quorum sequela & terminus, (ob eorum decubitus) aliquoties deveniunt Herniæ. Cum multiplex ac diversus adeo sit causarum concursus, quibus provocari solent illæ, mirum sanè, quæ obviæ magis non occurrant, etsi valde sint populares. Signa quibus promuntur, singula à se invicem disparia. Triplici præsertim habetur viâ earum diagnosi, visu, tactu & auditu. Dum cognitionem ac distinctionem Herniarum rimatur medicus, prudenter se gerat, ne nubem ubique pro junone capiet. Communia aut particularia sunt symptomata. Illa differunt, prout eas antecedunt, comitantur, subsequunturque. Alia in principio & progressu, alia in statu & declinatione. In sede, ubi proditura est Hernia, cum imminet, dolor adest gravis & intertrigini similis. Hunc facit elongatio nervorum ac distentio, quibus constat exturbata pars. Omnimode minuuntur etiam tunc annulorum columnæ, progressu dein facto, parvulus supervenit tumor, qui digito premente palpatur, cedit, de die in diem increscit. Si æger dorso incubat, confestim alvum repetit tumor, nisi cohæreat aut intercipiatur. In statu confirmato, ab ovo columbi ad hominis usque caput magnitudine æmulatur. Talis ramicis species nullo vinculi genere redimenda, in ventrem haud sponte remeat ut antea, licet dorso jaceat æger. Dolor sub egressionis loco aut nullus aut parvus ad summum sentitur, elapsam partem & foramen unâ subit. Atrox humanitatis hostis, perfidusque ventris hospes Hernia infautioris fit prognosis, si negligatur. Ubi semel inveterascit, ægrius curatur & sæpe evadit aut gravissima aut lethalis. Epigastricus ramex, umbilicalis, femoralis aliis difficilioris sunt curationis, minori verò alexæ patent; intestinalis omentali peior ac longe usitator; vaginosa, uterina, anique procidentia magis molesta quam metuenda, levioris ut pote periculi. Ani prolapsus pueris senibusque tum frequens cum ingratus. Omnium tamen est curatu difficillimus in senectute, in pueritiâ sponte & temporis lapsu ut plurimum evanescit. Herniæ cum externâ internâve adhærentiâ aut strangulatione periculi multum alunt. Propria acutis symptomata hæc & illa sunt præcipua. Cetera, quibus causæ fiunt eadem, necessaria reputentur earum stipendia. Adhærentia alia per aggluti-

nationem, fibrosa alia, carnosâ quædam, nonnulla spongiosa, carcinomatosa demum omnium rarissima. Viscera hîc interse, illîc cum eorum vaginâ, si quæ sit, aut vicinis cum partibus, si absit, extus & intus alieno eodemve tempore conjungit. Eorum vagina pariter omni cum parte quam tangit, præternaturale sæpiùs init commercium. Si vitiosa sit subligaculorum fabrica, si nedum Herniæ foramen aptiùs obturent illa, nimio inæqualive modo ipsam comprimant, nec firmiter, nec probè coerceant, si ejusdem sedi veteris licet ponantur nulla, vel si admota crebriùs & intempestivè à vitii loco removeantur, æquâ penè potestate succedit adhæsiô. Eandem quoque parit diuturnius ramicis ævum, quatenùs viscera irritationem, inflammationem, & ulcerationem concipiunt. Factâ enim partium ulceratione interse facile coalescunt. Idem observare est vegetabili animalique individuo, deviam propter, laceratâ cute, roris nutritii effusionem. Intestinalis cohæsiô epiploicâ longe sævior. Alvinæ partes eò magis huicce vitio sunt obnoxia, quòd inflammationi ac gangrænæ aliis visceribus citiùs pateant. Adiposâ valdè gaudent membrânâ, cujus ope de vicinio in vicinium serpunt ociùs ea malorum genera, faciente hîc quoque stercoris præsentia uti & glandularum cutanearum sebacearumque situ. Mutuam sibi concedunt originem, & eadem quandoque (peracutis nempe in Herniis) habent signa & symptomata, tum cohæsiô, cum strangulatus. Strangulantur viscera extra ventrem delapsa, cum nec recedere nec progredi ulterius queunt, præsentem ob foraminis angustiam. Angustio rem verò ipsis efficiunt semitam aut flatus in Herniæ sacculo inclusi, aut humores in vasis nimium compressis stabulantes, quæ reciproco renisu prætermodum distendunt, vel præternaturalis peritonæi, aut foraminis constrictio, ingurgitatiove. Strangulatio adhærentiâ longe pejor, præsertim si intestinalis. Multiplex ejus species. A solo, ut sæpiùs, foramine, aut ab unico peritonæo superne inferneve extra aut intra ventrem semel pluriùsve contracto, aut à foramine & peritonæo unâ constrictis tumefactisve habet unde existat, aut à tumente intentiùs partis morbosæ substantiâ, majorem propter novi humoris affluxum, sanguinisve suis in vasis hærentis copiam. Interceptionis symptomata hæc sunt. Herniosâ in sede repentinò vehemens subsequitur dolor qui sensim per abdomen latiùs extenditur, quique per intervalla fit torminosus. Perpetua oris amarities, nausea, copiosa, spissa, glutinosaque salivatio, vomitus primùm alimentosus, chylosusve, mere biliosus inde & stercorosus, alvo interdum silente, flatus in ventriculum ab intestinis agmine factò tumultuose conscindunt, unde maximo conamine ex ore prorumpunt & ægrum quasi suffocant, vastiùs intumescit venter, febris ardet, singultus angit, motus convulsivi superveniunt & crebra animi deliquia, gangrænâ ulterius progrediente, sphacelo, ac morte jam propulsante, pulsus depressus, intermittens valde concentratus languet, cutis color ex rubro in pallidum lividumque mutatur, affectâ tunc in sede omnis dolor, motus ac sensus perit, quiescit tumor, ut plurimùm mollescit, vomitus interea faciliôr, simulatâ boni imagine, flatibus per anum datur exitus, detumescit venter, remittitur febris, extrema subalgent, constringuntur alæ nasi, cornei fiunt oculi, fixi scintillant, suppressâ omni rejectione misere procumbit tandem ab orco irrevocandus æger. Herniis chronicis vulgò insunt accidentia, asthma frequens, habitualis, vel transitorius ventriculi morsus & difficilis ejus functio, intestinorum distentio, flatulentus dolor, nonnullæ lipothymia. Singula temporis mutatione recrudescent hæc mala, quibus addendi sunt œdematosus artuum tumor

& mesenterii glandularum infarctus, quas inter chylo in sanguinem trananti denegatur aditus. Hernia epigastrica ad xyphoidis appendicem circumnata, soli peritonæo sæpius, ventriculo omento jejuno aliquoties debetur, sive seorsim, sive unà ex iis quædam sint egressa. Oritur potius ab intentiori ventris diductione quam ex ejusdem ruptione. Ab intestino præsertim fit & adultis ac obesis longe communior, adhæsiōni longe propior, gravior, ad strangulationem aliis minùs proclivis, difficilioris est repositionis, rara ejus operatio & suos ob effectus periculosa. Serotina nimis adhiberi solet, quâ de ratione incurabilis evadit illa, sive per lineæ albæ, musculorum, peritonæive dilatationem assurgat, sive per rupturam pæritonæi intus refugientis, aut foras propendentis. Umbilicalis Hernia nunc in supernâ nunc in mediâ, hic in laterali, illic infernâ umbilici parte ortum habet. Quadruplex ergo est ejus species. Si in medio apparet, aliquâ cum peritonæi solutione ferè semper evenit. A colo, ileo, jejuno, omentove seorsim, unàve conjunctis, ut pote umbilico proximis maxime oriunda. Pueris, pituitosis ac obesis assueta, adultis & fœminis partum pluries perpeßis longe frequentior. Supra, ad latera, vel infra sæpius, umbilici medio rariùs subsistit. Quæcumque sit, cæteris gravior in adultis, fere incurabilis, & in pueris si præcrassa sit, mali est ominis, quamvis, si recens sit in eis, evadat curatu facillima. Propria ei sunt signa colicus dolor levis, perpetuus & increßcens, dum astat æger, vel cibo reficitur. Inguinalis Hernia cuilibet ætati ac sexui pariter communis. Modò solitaria, sæpius gemina, aliàs alio cum morbo complicata. Illam faciunt aut viscera intus remanentia extrave delapsa sub cute ad annulos, aut testiculus alteruter, aut uterque iisdem in sedibus retentus, quatenus carinatos inter peritonæi processus præter naturam invaginatur vel sursum retrahitur. Rariùs omentum, cœcum, cæcum aliquoties, ileum sæpiùs, vesica, in viro præcipue, & uterus rarò hanc constituunt. Naturâ mobilis, genitalibus proxima, basi angustior, lubrica sub tactu cedit, à bubone duro renitente immobili & à genitalibus semoto, legitimâ virûs venerei progenie, latioris basis superiorisque sedis, facile distinguitur. Nisi adhærentiâ strangulationeque stipetur, vix periculosa. Si pyramidalis alteruter, ambove deficient musculi, eorum in locum succrescit interdum supra pubem Hernia. Peritonæo, vel omento, aut intestino seorsim simulve prolapsis nascitur. Scrotalis in viris pudenda in fœminis exurgit Hernia, si intra scrotum pudendasve partes suâ præ elongatione descenderit Hernia inguinalis. Tunc vel supra aut circum vel infra spermatica vasa aut ligamenta rotunda transit. Inguinali in ramice, scrotali & pudendo, si magnus sit tumor, alvus sæpè clauditur. Viscera nunc inter se soluta sunt, nunc sibi mutuò adhærent; ibi peritonæi sacculo accrescunt; ipsemet ibi in viris scroto, in fœminis pudendorum labiis unum aut alterum, vel utrumque juxtâ latus, prout simplex vel duplex vitium est, simul concreßcit. Omnimoda hîc, partialis illic sacculi & viscerum adhæsiō est. Pudendus ramex adultis in mulieribus, quàm scrotalis maribus vulgator. Femoralis Hernia per se rara, parva, oviformis, macilentis ac fœminis multo partu famosis crebrior, puellis ac lacertosis viris insolita. Sævam in adhærentiam prona nimis diversos ob femoris motus, aut subligaculorum vitia iteratamve nimis ab Herniæ loco eorum remotionem; unde in coalitum facile definit. Opportuna enim subligaculi species, quo ita firmari possint intus viscera abdominalia & coerceri, ut per crurales arcus nusquàm relabantur, hucusque inter vota fuit. Difficilioris est operationis, infæustæque nimis repositionis, ubi inveterata cohæret intercipiturve. Retentio ejus firma omnium difficillima.

8

Omentalis Hernia mollis tumor inæqualis, sub tactu adipi æmulus, lubricus, coercito sub spiritu, ingentique nisu ad expellendum fœtum, urinam, fœcesque parum increfcit, compressa manu intus remeat absque sonitu vel murmure. Libera vel adhærens aut intercepta est, dura tunc & inflatur ac reductionis incapax, cum immobilis sit. Intestinali mitior, mole minor, infrequentior ortu, quia omentum ex se breve est. Intestinalis ramex subforti vulgò manûs pressione in ventrem cedens, contractatione subasper, quâ remotâ, resurgit; non nisi cum crepitu intus redit. Si æger perstet, tussiat, sternutet, aut spiritum quâdam vi adhibitâ cohibeat, si fœtu, urinâ, fœcibus in excernendis ingeminetur conatus, validiùs statim intumescit ille tumor, durescit. In obesis minùs infœlix exitu quàm in macilentis. Omento-intestinalis Hernia solâ intestinali minoris est aleæ. Ob omenti pinguedinem amota minus premuntur viscera ab orificiis, nec ita torquentur etiam in macilentis. A mere intestinali non distingui indocilis. Nam tumor decrefcit identidem, evanescit, superstite tamen tumore perexiguo, molli, lubrico & inæquali, epiploi propter remoram. Ventriculus quandoque, hepar, lien, renes, vesica in viris vix extra ventrem profiliunt, nisi prævia continui adsit solutio, vesica & uterus præsertim in gravidis, quibus difficilis est fœtus aut urinæ exclusio per abdominis annulos decedunt aliquando. Crebrior tamen extat vaginæ, rarior uteri prolapsus. Illa ductus est membranaceus crassus, posterior cavus est musculus, Dilatationis æquè ac contractionis capax ferè in immensum uterque excrescunt, musculares ob fibras quibus constant, & perpetuò madent humido. Vaginæ prolapsus in puellis ac vetulis, uteri in matribus vulgator. Uterus quatuor ligamentis ab exteriori peritonæi lamellâ suppeditatis in loco sustinetur. Illa membranaceâ laxitate dilatationi & elongationi patent, ita ut portentosæ uteri ampliatiōni prægnantis saveant. Uterus hac de causâ vel pelvim supereminens per annulos, vel intra vaginam, vel extra inter femora delabitur & prominet. Modò invertitur, modò non; si non invertatur, internum ejus orificium intuenti patefacit. Si invertatur, carneæ molis instar crassioris apparet, cruentum ejus ex poris jugiter stillat serum, nec internum ejus os ampliùs conspicitur. Nunc solus, nunc aliquâ cum vaginæ parte simul dependet. Juvenili tamen in matre ejusmodi prolapsum quotidie expellit subsequens prægnatio. Si sola vagina descendit, molliorem, minorem & folliculo-globosum exhibet tumorem. Herniosa uteri inversio arti sit omnium curatu difficillima; nec nisi naturæ curâ aut reduce ferè sanatur conceptione. Supervenit hæc, quoties interior uteri facies in cervicem demittitur, sive intus retineatur, sive foras exeat; vel dum in unum latus magis quam in alterum conversus inclinatur uterus, sive intra vaginam lateat, sive extra protuberet. Uteri procidentia, si minor, recensve nec inversa, non ita difficilis est curationis, nisi vetulas, gravidas, pituitosas, vel obesas nimis urgeat mulieres. Si foras eminet crassior & inveterata, curatu longe ægrior, præsertim si aëri creditus fuerit diutiùs, cruribusve pressus nimium uterus. Inflammatione enim gangrænâ sphacelo ulcereve fœtido brevî tentatur, cita mors instat, aut palliativæ tantum curæ docilis. Vulvæ procidentia, interioris tunicæ rugosæ relaxatio est, uteri prolapsi tumorem referens. Si universalis vaginæ relaxatio, cruenta, sub annuli crassi figurâ propendet, magis minusve tumens. Si partialis ejus prolapsus, magnæ instar excrescentiæ carnosæ in lucem prodir. Ab uteri casu distinguitur, quatenus hic à partu laborioso & subito, illa omni tempore sensim ac sine prægresso doloris stimulo decidat. Ani procidentia ab interioris tunicæ nervæ relaxatione, prælongatione, ac œdemate glandulosæ dependet;

uti serosis in pueris, & siccis in senibus, quibus à paralytico sphincteris affectu, vel serosâ quâdam ejusdem relaxatione aut exsiccatione provenit. In puero sponte, si recens, aut blandâ manuum compressione pristinum in locum redit, post fœtus exclusionem in matre ultro cessat, in sene nusquam. In infante pluries prodit eâdem in die, ultra citraque fœcum dejectionem, totiesque recedit levi de negotio. Vix periculum alit, nisi inflammatione gangrænâve excipiat, unde lethalis. Eodem demùm in loco, ubi infantili in ætate prominere visa est Hernia, ut plurimùm in senili eadem reviviscit.

I I I.

MEDICINA, externis ut medeatur Herniis, multiplex occurrit indicationum genus, quibus faciendum satis. Alia causam proximam, morbum alia, symptomata & alia spectat. Causa proxima omnium prima, luxurians feri aut cujusvis alterius humoris vitiosi colluvies, quæ alvinas partes emolliendo prætermo- dum relaxat. Tollere si velis ejusmodi vitia, commendanda sunt, repositis prius in alvum ac probe conclusis visceribus, diuretica, lymphæ tenuantia, aperientia, diapnoica, sudorifera, cathartica, exsiccantia deinde, stimulantia, tonico-aromatica, spirituosâ & astringentia. Ex legum optimæ proxeos sapientiâ, ut omnium agmen claudant astringentia, cautum est. Aliena prorsus hæc sub morbi initio plurimùm nocerent, si extus intusve in usum venirent, peccante humore nondum eliminato. Obstructas jam nimis glandulas infarciendo magis adhuc perversâ actione suâ, ejus excretioni adversarentur; eâ ratione, ut Herniosæ partes concreverent unâ, malo in pejus ruente, ansam præberent, & nedum promoverent earum curam, ex benignâ, recenti & facile curabili, Herniam peracutam, chronicam & incurabilem efficerent. Si olim peragenda esset operatio, difficilioris inde foret negotii, infaustiorisque simul eventus. Omnes aliunde solo topicorum, internorumque seorsim aut simul adhibitorum usu pharmacorum non curantur Herniæ. Ejusmodi causa, ab externæ internæque perspirationis imminutione ut plurimum oriunda, nullibi, quàm in infantibus magis conspiciendam se præstat. Quod naturæ votis eliciatur utraque, indusio tenuiter lanato involvantur illi, accuratè eorum caput cooperiatur, tepido servantur in loco, lineâ subuculâ crebrò recreentur, imminente præsertim dentitione. Universum in ægri solatium solito uberius expirabit corpus, suâ cum causâ proximâ sponte cessabit rames, ob corporis in horas durescentis incrementum, haud rediturus in posterum, nullis aut paucis saltem remediis accedentibus, modò methodicâ simul applicatione adjuvent lentæ fasciæ molliter coercentes. Nullum enim infanti ante quintum annum superdetur subligaculum, præter ejusmodi fascias, quæ perpetuò hac in ætate, uti subligacula eburnea in juventute, adolescentiâ, virilitate, ac senectute tùm externa cùm interna medicamenta comitatura sunt. Quæcumque sint tamen subligacula, neminem eorum, qui ea gestant, ab Herniis curatorio modo vindicant. Nihil præter cautelas ipsis conferunt, eâdem ratione quâ morbis acutis venæ sectio est. Hinc quantumvis accurata sit eorum fabrica & admotio, si sola in usum vocantur, diuturnum licet, ab egressionis recidivâ præcavent tantummodò, promovendæ ulterius Herniarum curationi præsentaneâ actione nusquam inserviando. Jam verò abdominalia cum viscera eorum in sede firmiter coerceant, necessaria evadunt Herniosis, iis præcipuè qui diris laboribus se dedunt. Quod si tamen hisce cautionibus scaturiens materiæ morbiferæ fons penitus non exhauriatur in pueris, multò copiosiore cutis, aurium, oculorum, nasi, oris, renum & alvi excretoriis aptâ medicinâ ejus detrusione moliaris. Nam quotiescumque virulento

quodam ab humore aut seroso sobolescit ramex, toties metus, ne revirescat prorsus idem. Hoc in casu primum morbum aliorum ducendo natura, eundem indole sede ac forma mutat superstitem, ita ut penitus evanescat Hernia, donec inexpectata resurgat, pristinam in sedem revocato virulentiae aut feri decubitu. Adaugeta functio una alterius pigrantis vicem supplet. Si lymphæ serosior est ac sanguinis crasis dissoluta nimis, mirifice prosunt minerali ex acido dulcificati spiritus, modò cardiacis & amaro-aperientibus identidem temperentur; sed interpolatis, simulve remixtis laxantibus. Methodum hanc non laetanti solùm, nutrici etiam imperes. Detrimento forent illi spiritus, si nidulantium in primis viis utrique aliqua prodirent acidorum indicia. Hoc in casu eosdem antecedant absorbentia, alcalina, neutra salia, amara, aromatica & purgantia. Acidulæ aut thermæ aquæ in commodum cederent adultis, si iisdem urgerentur vitiis. Nec minoris erunt emolumenti leviora dosique refracta, chalybeata & mercurialia, nisi pulmone laborent pueri. Singula verò singulorum ætati ac temperiei maximè sint proportionata. Præsente aut imminente ab obstructione vindicant viscera, quibus insuper robur atque tonum conciliant in Herniarum curâ multi faciendum. Exsiccans omnibus remediis addenda diæta est potius quam humectans. Aquosa itaque, leguminosa, flatulenta & lacticia quævis sedulò vitanda. Eâ curandi methodo ut plurimum infantili in ætate proxima arcetur Herniarum causa, nisi illæ sint congenitæ vel à parentibus, præhumidove ac plethorico foveantur temperamento. Hæ enim species aut curatu impossibiles, aut omnium ægerimæ. Idcirco evacuantibus nimium repetitis, quæ valde nocerent, in earum tractatione parcendum est. Totum curationis artificium in siccante, leviter diuretica, subaperiente, diapnoica & nutricis & lactantis diætâ penitus sit repositum. Optimum proinde eligatur lac nutricis benevalentis. Nativam infantis intemperiem paulatim ac sine sensu mutando, aliis cum auxiliis Herniam avertet. Frequentiori etiam ab ejulatu attentè caveatur; pultis usu receptæ interea abstemius sit puer, imprimis cum glandulæ mesaraicæ quandam infarctus suspicionem exhibent. Sorbitio omnium deterrima ea est, quæ ex farinâ crudâ, præcrassâ, humidave nimis constat. Peropportune conducit pultacea resectio, (aut ejus loco frustulenta aqua propinetur) si furfuroso ex polline ad ignem expurgato, aut pane bis cocto præparatur. Facilioris, promptioris ac minus torminosæ coctionis est, nec ita feri & cacoehymiae ferax. Identidem adjiciatur etiam butyri paululum, nitri purificati, alteriusve salis leviter stimulantis grana aliquot, ne penitus consistat alvus. Nonnulla misceantur aromatica, umbelliferarum præ aliis semina. Sic pappare detur infanti, cibum extenuare impotenti. In adultis verò non ita facilis Herniarum cura, quam vulgò prædicatur. Medicamenta majori cum copiâ, energiae vi pollentiora, quam pueris & juvenibus præscribere est ad depellendam feri aut virulentiae redundantis culpam. Nec enim à solâ peritonæi rupturâ, nec ab ingenti ejus, alvinorumve musculorum relaxatione penes annulos illæ semper proficiscuntur. Si feri redundantia pendeat à scirrhusâ aut quâlibet aliâ viscerum obstructione, aut peculiari viru quodam inspissante, dissolvente prætermodum, aut periodicis effluviis parcioribus vel suppressis, mutanda prorsus curæ methodus est. Quando suâ in functione aliquod viscus præpeditur, rescissam à corpore fuisse partem dices. Indigenum itaque ejus humorem, ne sanguinis in oceanum pravè refluat, apto evacuante sæpius substrahere medicinæ est. Quælibet malorum species suis igitur debelletur remediis. Hunc in scopum humorum lentorem diluere, attenuare, dissolutionem corrigere, inutilia expellere con-

gruâ methodo oportet, & vasorum tonum restituere in integrum remediis tum externis cum internis. Si interim astringentia abdomini superduntur, circumferentiam ejus integram ut probè tegant ad ventriculum usque, necesse est, ad-moto tunc nullo vincturæ genere. Etiam si æger lecto affixus remaneat conve-niente tamen diætâ utatur & internis remediis, nec, remotis topicis, subliga-cula gerere recuset. Tota Herniæ exterioris essentia multiplici consistit in vitio. 1°. In præternaturali abdominis aperturâ. 2°. In solitâ in ejus annulorum dilata-tione. 3°. Intempestivâ in viscerum prolongatione & egressione. 4°. Præterna-turali quandoque in ligamentorum relaxatione, quibus liberè fluctuantia na-tali in loco firmantur viscera. Totuplex exurgit indicatio radicali in Her-niarum curatione adimplenda. 1°. Hospitalem in sedem exclusa reponan-tur viscera. 2°. Occludantur aperturæ. 3°. Constringatur annulorum orifi-cium. 4°. Elongata & relaxata abbrevientur roborenturque. 5°. Demum in indicationum incrementum & majorem curationis perfectionem omnia suo in loco restituta coerceantur. Radicalis Herniarum cura in genere duplici obtinetur viâ, repositione & retentione. Conveniens est viscerum repositio, quando eadem levi manûs pressione pristinum in locum compelluntur. Vario fit modo, & variâ ubique esse debet, prout variæ sunt Herniarum species ra-tione loci quo sedent, & visceris prolapsi, quo efformantur. Easdem propter rationes diversimodè locetur æger, & situm singulis rectè de-centem servet, ut commodiùs obtineatur reductio. Necessaria est cibo-rum abstinentia, frigusque vitandum. Diversas etiam ex parte Chirurgi cau-tiones exigit. Priùsqvam tentetur, is providus auspex urinam promoveat, al-vum idoneâ ducat lotionem. Inflata nimium, pro re natâ, topicis aut relaxetur Hernia aut condensetur, blando subinde digitorum impulsu in alvum com-primatur, copiosa sanguinis celebretur missio, quâ vasa exonerentur, impri-mis si suprâ Herniam varicosa sint. Alioquin intentioni præ suâ dilatatione no-cerent hæc intus reposita, quatenus abdomen vastiùs distenderent ejus mus-culos iniquè comprimendo, quibus etiam reciproca vice ipsa reprimerentur. Sicut enim interna erat ante prolapsum conspicua visceris pars, ita eadem, re-ductione factâ, denuò interna fieri debet. Ubi præmaturior fuit Herniæ re-ductio (vitium adhærescenti sat frequens), quæ impendit malorum ilias! tormina indè, inflammatio gangræna, &c. subnascuntur. Hoc in casu, ut secetur Hernia, extrorsum revocanda statim. Si non lædantur viscera, neque externo sub foraminis ambitu compressa nimis adhæreant strangulenturve, nullâ tunc sectione factâ, solo taxis beneficio intus resiliunt. Dum hunc in finem tractatur tumor, nec oleo recenti, butyro aut adiposâ quâvis materiâ Chirurgi manus imbuantur, nec iisdem aut balneorum usu prolapsa fo-veantur. Alioquin præternaturali in relaxatione diutiùs permaneret intra ven-trem reversa pars in recidivam pronior; sed emolliente, resolvente, discus-siente & carminativo reficiantur. Commodissima & omnium jucundissima hæc curationis via est. Repositione factâ malisque pacatis, æger lecto sternatur interdiù, externis primùm, internis dein utatur medicamentis, parciore co-piâ, demulcentes & carminativo-tonici clysteres injiciantur. Opportunum tandè Herniæ loco imponatur emplastrum agglutinans astringente cum splenio, internis auxiliis suprâ relatis elongati nimium & relaxati peritonæi processus constringantur, curtentur ligamenta & præternaturali naturali ve-foramine obturato ac penitus consolidato, viscera pristinam recuperent na-turam. Sic constans & firma, cum reductione etiam idoneâ, obtinetur viscerum retentio, præsertim si longiori usu, suppositis, semotisque, provectiori jam.

coalitu factò, topicis superapponatur subligaculum singulo Herniarum generi rite accommodatum, cujus ope eadem præserventur à novo relapsu. Palliativam duntaxat curam inducunt remedia quævis in senibus, in adultis curatoriam aliquandò, in infantibus ferè semper, nisi à parentibus originem ducat Hernia. Si lædatur prolapsa pars, vel externo internove in foraminis ambitu adhærescat aut stranguletur, nec à servitute tunc liberari, nec opportunè refundi docilis absque ullâ continui solutione. Eam priùsquàm aggrediari, diluentia intùs, cardiaca simul & narcotica liquida, ternis horis cochleatim assumpta, aut anodina imperanda sunt, mollientia extùs cataplasmata leni cum enemate, quibus & venter & ramicis tumor emolliantur, ac tepido fotu jugiter recreentur, donec intùs blandâ manus operâ faciliè relabantur viscera. Præstanda sunt hæc præsertim, si vehementes sæviunt dolores in ventre Herniosove tumore, aut vomitus, &c. Tunc non solum aliena prorsus & alex plena est reductio; sed inanis etiam foret omnis subligaculi applicatio. Ubi feliciter cedunt hæc præsidia, ampliata prætermodum foraminis ora convenienti modo stringantur. Sin minùs, viginti intra quatuor horas, ramice in deterius abeunte, sæviante adhuc multò magis symptomatum acutie, scalpellus confestim advocandus. Maximum in morâ periculum est. Valentem viribus juventutem, siccos, biliosos & plethoricos præmaturiùs, senectutem, infirmos ac pituitosos tardiùs invadit lethifera accidentium cohors. Tam nocet ergo serotina nimis, quàm opportuna juvat operatio. Quandiu excessa pars extrà abdomen adhærescit, devias pertinaciori modo sedes affectat, reductionem pati nescia ullo absque artis subsidio. Si tamen sub morbi principio levi cum inflammatione est adhæsiò, cum utrâque simul intra ventrem ista recondi potest, ingestis intùs diluentibus, applicatis extùs resolventibus. Cohæsiònem secùs avellere & sanare foret impossibile, nisi priùs solverentur Herniæ partes intra se invicem cohærentes. Herniis igitur inveteratâ cum adhæsiòne non comprimens subligaculum, cujus effectus ægro funesti evaderent, suspensorium potiùs adjumento sit, si ad solvendum earum vinculum non celebretur sectio. Difficilior hæc ancipitisque magis eventus est in adhæsiòne, quàm in simplici strangulatione. Diversa quoque pro diversâ adhæsiònis naturâ instituetur. Hæc de re apud aucthores videre datum est. Non solum variam medendi methodum expostulat cohærens pars; verum etiam strangulata, prout diversimodè se habet. Interripitur aliquandò, ita ut medio constricta sub musculorum arcubus, biforamen in peram suis extremis extus intusque infletur. Suâ quandoque longitudine ter quater pluriùsve constringitur, ac toties in vesicam tumescit. Quandò comitem habet adhærentiam, curatu omnium difficillimus est strangulatus, nec nisi solo sectionis præsidio ferè curabilis. Antequàm ad fuscipiendam hanc fiat progressus, felici cum successu interdum admoventur emollientia, ubi maxima adest tensio & immanis dolorum sævities. Ineunte pariter malo, re-percutientia plurimùm juvant, ut sanguis intrà vasa retropellatur ultramodum distenta. Quo pacto minuitur vasorum dilatatio, compressio atque moles. Mirum in modum facit hæc aqua glacialis frigidave, acetum simplex aut aqua temperatum fotu injectioneque usurpatum. Si ociùs malum non sedant, ab iis abstineas subitò; alias damni multum asportarent, gangrænâ aut sphacelum inducendo. Cum applicata incautiùs fuerunt, larga fiat in brachiis sanguinis missio ternis quaternisve horis, modò vires sinant, intra diem ad animi deliquium usque iteranda. Vena tundatur in talo, & quidem pluries, si mentes fileant insolitè, addantur quoque mollientia, resolventia, & tonico-car-

minativa. Extus & intus proficua. Sic in universum valde relaxetur abdominis cavum. Facilior proinde & opportunior erit Herniæ incarceratæ reductio. Interea necessaria admodum esculenti parcimonia est. Si gangræna, irritis medicinae auxiliis, in procinctu instat, fomenta tonico-spirituosa eam fiant. Postea nativam in sedem amicâ manûs pressione decenti cum modo comprimantur alvinæ partes. Si verò non potis sit ille Hernias tractandi modus, ad operationem progrediari. Non solum immedicabile damnum diversimodè efficiunt, & ipsi depellendo impedimentum objiciunt adhæsiō & strangulatus; verum etiam à peritonæi rupturâ, prægrandi ramicis tumore, patentiori foraminum vulnere, omnimodæ viscerum suo cum sacculo repositionis & probæ coercionis impotentiâ, crassiori sacculi Herniosi consistentiâ, ampliori ab ortu annulorum diductione, nimio frigore, sanguineâ, serosâ, virulentâ, flatulentâ, ichorosâ, purulentâque luxuriâ aut annosâ alvi constipatione, viscerum perforatione, vulnere gravi, ulcere, gangrænâ, & sphacelo sui ac diversi stant obices. Inter hæc omnia flatuum rugitus, prava humorum collectio & alvi pigritia in tantum repositionem prohibent, in quantum versus foraminum orificia ut majori quantitate ferantur & vehementiori cum impete arietent viscera, cogunt. Quò promoveatur integra horumce quoquomodò solutorum regeneratio, liberumque illis conclusis pateat effluvium, sectioni auscultes. Nullum de ejus necessitate & præstantiâ, de illius electione & opportuno ejus tempore, dissidium ingens. Ast suâ premitur difficultate, suus concomitatur labor, sua manent pericula, suoque eventu valde dubia. Ne tamen veterum more ab eâ suscipiendâ deterrearis. Suus utique eam remunerat honos, sua excipit jucunda merces, ambo virtutis stimuli & audaciæ benè moratæ incitamenta. Quò præcocior, eò felicioris exitus est. Absque morâ ergo eam instituas, ubicumque urget ejus indicatio. Sed prudens medici consilium & peritam Herniotomi manum requirit. In auxilium igitur accedant pari necessitate eodemque cum emolumento. Herniis etiam lethaliibus manum admoveere strenuè ne dubites. Regium jamjam tibi sternitur iter. Nonnullos habes, quorum vestigiis insistas. Ne te moretur solutarum alvi partium restitutio. Natura eâ in exequendâ tam potens, quàm in producendo totius corporis partium disruptarum coalitu. Huic veritati passim suffragantur unâ experientia, observata & ratio. Etenim, quotiès vexatæ extus intusve ventris partes integram in restitutionem abiere? Quotiès gangrænâ sphacelove correptæ à sanis fuerunt avulsæ casu aut artis industriâ, quas tamen in integrum sibi relietæ, arteve fulcita regeneravit natura? Ea est cujuslibet corporis vegetantis ac viventis indoles & conditio, ut singulæ partes, præsertim si vigore valeant aut juveniles sint, præcocius, seriùs, debiliùs, tenaciùsve coalescant disjunctas penès fibrillas. Nutritius ros ex vasculorum vulnere effusus suo ferrumine villos à se invicem reparatos in unionem cogit factâ priùs regeneratione. Si adsit adhæsiō, fiat priùs ejus solutio, si interceptio, foraminis, uti decet, dilatatio antecedit, priùsquàm à sanis malè affecta rescindantur. Imminentem sectionis aleam intendunt impeniùs complicata Ramicis adhæsiō suis cum involucris vicinisve partibus, strangulatus, vulnus, inflammatio, gangræna, &c. imprimis si inveterata sint incommoda. Quapropter ut horum durationi præcaveatur, modò per ægri vires liceat, quantum opus, audacter se accingat Herniotomus. Sed ante quàm agat, exploret quodnam viscus fuerit prolapsus, quænam sit ejus sedes, utrum solitarium vel cum altero simul sit exclusum. Ex signis & symptomatis, an malè affectum, perpendat, vel an unum sanum, si plura, alterum ægrotans. Pro diversâ re natâ, diversa ipsi incumbunt agenda. Aliter recenti

in ramice, vetusto & aliter, aliter in epigastrico, &c. Si à stomacho procedat aliter, si ab omento, intestino, utero, vaginave, &c. aliter; si solitarium sit viscus prolapsum aliter ac si plura forent simul; si multæ sunt Herniæ vel aliis cum morbis malisve symptomatis, implicitæ aliter, uti in adhæsione & strangulatu aliter. Commodiorem, quâ perficienda sit sectio, quisque proponit methodum, quam præ aliis laudibus extollit. Optimam ab antiquis ne expectes, crede, bene verò à recentioribus. Quænam tibi eligenda, quonam cautelæ modo in exequendâ sectione procedendum sit tot & tam diversis in Herniarum circumstantiis, eorum scripta adeas. Quamvis certiorern Herniæ curam asserat sectio, eam tamen ne commendes, nisi ulla detur alia curationi via. Ut tam ritè fiat quàm prosperè, non solùm in electionem veniat optima methodus, sed optimus etiam Herniotomus. Cum nullo absque dolore sit, & mortis discrimine, eam ne imperet Medicus, nisi à tertio ad quintum usque diem, ex quo concepta adhæsio fuit strangulatioque. Peraçtâ semel operatione, per plures hebdomadas lecto detineatur æger continuò supinus, nonnullis mensibus bracherium ex ebore coriaceoque cestro confectum gerat, nec irritetur alvus, donec penitus consolidata fuerit peritonæi aliarumque partium ruptura; sed tandiù debitum in modum solvatur, vitentur tormina, vehementes animi passionés, & in senibus à validis motibus aut exercitiis cautum sit. Hæc ultimo notatu haberi velimus, quòd in infantibus constans nimis resupinatio, evolvendi de die in diem corporis conformationi sæpe numero maximam vim inferre valeat.

I V.

SPECIALIS Herniarum therapeia aut radicalis aut palliativa. Ambæ majorem adhuc, quàm generalis, ex parte herniotomi exigunt solertiam. Infinita prope, quibus subjacent, casuum varietas est. Variam hac de causâ frequentius expostulant sectionis methodum, diversam subligaculorum fabricam, & alium atque alium eadem admovendi indicant modum. Incaute in actum reducatur operatio, hinc vetat prudentia, ut strenue celebretur, illic suadet malum urgentius & ratio. Opportuna ut fiat vinculorum electio & apta eorum admotio, a quibus plurimum radicalis, & totum palliativæ curationis pendet negotium, pariter necesse est. Solis igitur artificibus crassioris minervæ aut agyrtis dolo plenis & imperitis non absolvendæ relinquuntur. Malum oppugnare machinis priùsquàm cognoscere, prohibet medicinæ honos, cui tota populorum salus creditur, vetat & etiam boni publici amor ægrique commodum. Suas in partes ex necessitate ac magnâ cum utilitate potius perducant Medici ejusmodi curas. Siquidem multa quæ aliis non competunt, scitu & observatu digna incumbunt illi, qui iisce therapeis exequendis præest. Eum non effugiant ægritudinis natura, genium, status, causa, sedes, differentia, atque symptomata. Nec ipsum lateant ejus diagnosi, prognosis, physica, ac diversæ ejus indicationes, generales ac particulares remediorum facultates & usus, methodica vinculorum fabrica & eorum applicatio. Pateat & eidem afflictarum situs partium, conformatio, moles, sensus, functio & exercitium. Cognitu non minus quam aliis in morbis necessaria sunt eo loci ægri temperies, ætas, sexus, virium summa, vitæ artisque ejus ratio. Certæ sunt adhuc leges, certaue documenta quibus obtemperaturus, & cautelæ quædam Herniarum inter curam servandæ. Tenere ergo hæc omnia non in infimo quidem gradu illis medentis est. Frustranea etiam tempore & loco haud erit illorum cognitio. Ast nec fatis. Multo plura longe complectitur ejus munus. Neque voce minax, verbis jactans, loquaxve nimium, neque

numerosa vinculorum supellectile instructus. Aliòquin ægrotanti morbus foret alter, vexante exitiosior. Blanditiis eum adoriri memor esto, simplicissima cudat vincula. Quò compositiora essent, eò minùs commoda. Quò simpliciora erunt ex oppositis, eò præstantiora. Nonne sic quò magis suis in operibus casta est natura, in omnibus penè imitanda, eò pulchrior ac solidior? Ab omnibus igitur hujusce & artis opibus indefesso mutuatur, unde suo opituletur ægro. Prior universa recludat viscera, posterior ditissima pandat promptuaria. Universalis hinc & illinc Herniis comparetur pharmacopœa. Sic unde malum, præsentaneum sit inde medicamentum. Medicum ergo in suppetias accersere non erubescat Chirurgus, ut ab ipso rectum illius usum ediscat. Eo prudenti modo se gerat ubique, & nusquam, nisi physicæ lumine, mechanices industriâ, anatomix intelligentiâ, observationum tutelâ, experientiæ testimoniiis, medicinæ consiliis, rationis & officii conscientiâ collustratus, naturæ sub auspiciis, & medici magistratu, à quo hæc omnia edocturus est, opus absolvat suum. Naturam ab eodem in omnibus explorare, sæpius imitari, conamina ejus intelligere & meditari, ab ipsâ duci & ipsam vice suâ ducere opportune discat. Hac agendi sapientiâ cuncta in tuto erunt ægroti, & vota & bona. Reipsâ nullus fere morbus est, cui excogitata fuerit tanta remediorum farrago. Sed nullus quoque est fortasse, cui tam pauca proficiant. Remedia & subligacula aut male eliguntur, aut male usurpantur. Præcipuum Hernias, ex chronicis præsertim, palliatio modo sanandi artificium conveniente in vinculo ut plurimum positum est. Quin immò illius beneficio, modò optima victus ratio, & apta aliunde medela, cooperante etiam naturæ efficacîâ, simul conspirent, omnes fere pueri & juvenes præ aliis sanescunt, si recens, nec à parentibus ramex proveniat. Adulti ut plurimum, non rarò senes inexpectatam ejus ope sanationem assequuntur. Hunc in finem cuilibet anteponatur subligaculum ex scuto eburneo, coriaceâque zonâ confectum. Maximo certè erit adjumento, si probe elaboretur, tempestivè admoveatur, debitoque tempore gestetur. Egregius reipsâ, quo nihil subsidii perutilius, sanitatis custos! Chirurgus-Herniarius igitur eo in perficiendo totus sit atque totus. Novas inveniat ejus species, & ubi opus, a scuto & cingulo mirum in modum penes formam illæ varientur. Ex mechanices legibus efficiendi modum didicere illius est, singula singulo Herniarum generi sanando aptissima perficiat ex perspecto corporis & elapsæ partis habitu. Nec altiora, suis rebus neglectis, quæ non sua sunt, cogitet. Propria calleat apprime, & optimus erit civis & vere dignus, cui suam valetudinem committat Herniosus. Sed quo fato herniotomia non dignitate & salubritate minor, quàm cæteræ chirurgiæ partes, tam despecta fuerit huc usque, nescimus! Quomodo genuina ejus theoria & praxis, quomodo etiam methodica subligaculorum fabrica, cum tantæ sint utilitatis, in obscuro unâ sublatitaverint & parvi nimium fuerint pretii? An culpanda chirurgorum incuria est? Suspicionis sane est aliquid. Etenim quàm pauci ex iis herniarum intelligentiâ præditi! Quot familiæ nostris in provinciis, cives inter & Rusticos, pretiosissimæ, eorum penuriâ miserè fiunt Herniarum victimæ! Aut sublevandis harum malis necessaria desiderantur auxilia, aut quotquot habent, aliquâ parte peccant, aut improba quandoque aut intempesta Herniæ sedi eorum applicatio est, undè plus damni quàm solatii Herniosis afferunt. Quamobrem promovendæ ulterius subligaculorum inventionis, perfectionis & admotionis satagant artis etiam magistri. Chirurgos propriâ manu hæc elaborare & supra Herniam admoveere quid satius? Nec minus, uti ex artis jure est & decet,

medici iis rebus rite peragendis ubique prospiciant. Quare impugnando Herniarum vitio idonea excogitare subligacula, pro datâ occasione, & peritiorum eorum deligationem docere non intenti essent æque ac chirurgi? Nam quo excellentius est curationis instrumentum, eo plus importat mali, si prævus sit illius usus. Medici igitur Herniarum curæ præluere oculum quid opportunius? Jam verò sciri ante omnia à chirurgo expedit specialem Ramicis sanationem probè absolvi non posse, nisi prius alvinæ partes, sive externæ, sive internæ, quibus vim intulit id mali, nativum statum integrè recuperaverint. Si cum involucri exclusa fuerint viscera, suam in sedem antiquam illud involucri exactè reducatur, quemdam consistentiæ gradum acquirat, & internæ ejus facies inter se coeundo uniantur, necesse est. Salutiferum ejusmodi opus & medela & subligacula rite usurpata, potiùs quam inflammatio sanationis inimica, pariant. Si regionem ad epigastricam, umbilicalem & hypogastricam medium penès, aut earum latera pertinet Herniæ sedes, vel pubi eadem supereminet, soli relaxentur abdominis muscoli, oportet. Omnimoda ut obtineatur eorum relaxatio, manè ac jejunus resupinetur æger, capite antrorsum nutante, pectore in ventrem subadventante; brachiis secundum thoracis latera resolutis, abdomine elatus sit, & corpus ejus oppositum in Herniæ latus moliter convertatur. Jucundâ & successivè ac lentius festinante manûs palpatione peregrina viscera, natales ut suas repetant, cogere te juvet animus. Sive nuda sit manus, sive docili lenteo duplicato præmuniatur, decenti hoc modo Herniæ provocetur reditus, generalibus, uti decet, præmissis præmittendis. Cum inguinalis femoralisve Hernia est, abdominis insuper crurumque muscoli, cruribus natibusque sursum evectis, tunc unâ conquiescant. Priori verò in specie expulsa versus superiorem coxarum partem, in posteriori rectà sub ventrem albam versus lineam compellas viscera. Omni enim in viscerum repulso, eandem, quâ exturbata fuere, directionem servare tuum est. Omnibus iis conditionibus requisitis accedant adhuc, si intus remittenda sunt vagina aut uterus, coxarum elevatio, sursum facta crurum diductio & poplitum reflectio. Proba autem & permanens viscerum retentio non aliunde quam ab idoneo subligaculo herniosum foramen aptiùs obturante & comprimente expetenda est. Cum diversi interse Ramices diversasque ventris regiones pertingant, diversa proinde eburneum penès scutum coriaceumque cestum fabricentur vinculorum genera. Si xyphoideam circum cartilaginem triangularibus in spatiis Herniæ sedes est, scutum supernè peltatum, inferiori apice multò latius (subrotundus & brevis sit ejus apex) suis lateribus æquale & rectum, omnes juxta limbos subrotundum, quatuor circa pollicem oblongum, latiore in substantiâ duorum pollicum & semi amplum, in spissiore trium linearum crassum, extus plano-læve, intus umboniforme, suis corniculis linearum quatuor prominulum, duarumque latum. Exterioris ejus in medio superficiei assurgat fibula cuprea, capitato-plana, sursum incumbens, duobus arcibus majoribus omninò intermedia, quibus altitudine æqualis sit. Omnes arcus cuprei, semiquadrati; superiores duo interse paralleli & pares, scuto suum ob situm perpendiculares, superiori & laterali utroque a margine propè quatuor linearum infixi, unius pollicis & semi in longum, triplicis lineæ in altum capaces. Tertius arcus transversus aliis sit, à quibus suo præ situ unicum propter pollicem distet, omnem in dimensionem paulò minor, scuti ab apice trium linearum, utroque à latere propè duarum linearum defixus, capacitatis suæ medio stet fibulæ adversus, à quâ unius fermè pollicis & semi removeatur. Eâdem in scuti facie quatuor adsint
alia

17

aliæ fibulæ cupreæ, minimæ, capite complanatæ, sursum incumbentes, binæ superiores, inferiores binæ; superiores scuti hujus corniculis infixæ, inter se situ & altitudine æquales, vicinis ab arcibus trium linearum distitæ, inferiores utroque ab arcibus transversis latere trium linearum semotæ, suum ob positum exteriores ac demissiores quàm ille arcus, & inter se haud impares. Cestus merè coriaceus, suo in centro duplicis palmæ oblongus, unius latus; extremitates ejus binæ, coriaceæ, continuæ illius centro vel eidem futuræ beneficio contiguæ; ægroti abdomen, suâ circumductione factâ, duplicem ferè pollicem excedat harumce alterutra, sit etiam libera & suâ longitudine major, quàm altera quæ supra scutum primitus ac fixius adnititur; unius pollicis & fere semi latitudine gaudeant istæ, binis constant laminis, uti cesti centrum, exteriori laminâ vitulinæ in macilentis, in obesius viris bovillæ sint pellis, interiori supra hanc reflexâ juxtâ oras & prominente limbo assutâ rupicaprinæ aut vervecinæ, apice acuminatæ, quem propè earum minor octies, altera multoties, utraq; sint recto medioque ordine ocellatæ. Linteo, xyliño, serico, pannosove farcimine, maciei causâ insignioris, (si libuerit) utraq; ad ægroti corporis latera gratè tumescant unius secundum palmæ & semi longitudinem. Externæ cinguli faciei interjectum propè centrum & utrumque farcimen, (si quoddam reperiatur), vel ex adversò corporis lateribus (si illud absit) pro arbitrio superassuere licet binas quaternasve habenulas. Duæ harum scapulares, cæteræ femorales; omnes longitudine suâ duos ob pollices astrictoriam, quâ firmandæ, trajiciant fibulam (ductilemve nodum) unius pollicis latæ, geminâ constant lamellâ, exteriori vitulinæ sint bovinæve pellis, ut innuimus supra, ubi de cesto, interiori supra eam reflexâ & dorsali ejus in medio rectâ sua juxtâ labra consutâ rupicaprinæ vervecinæve fiant, externæ circuli superficiei ad centri initium utrinque futurâ adhærescant cunctæ unâ ex parte sibi invicem propinquæ, alterâ ex parte versus finem medio rectoque ordine pluries ocellatæ, subrotundæ simul ac solutæ. Hæ femoribus subtus, illæ supra scapulas zonæ instar molliter infarciantur debitâ præ longitudine. Quoad loramentum illud applicandum, convenienti in situ super lecto decumbat æger, instituat, ut ex artis præcepto est, Herniæ repulsus; imposita ejus foramini remaneat alterutra ægri manus, cujus depressione a novo delapsu reposita arceantur viscera, topica & splenia, si quædam subjicienda, eâdem manu remotâ & iterum admovendâ, subjiciantur; Ramicis orificio directè adversas in spinæ vertebra deponatur cesti corpus, subrecto tunc ventris tergo, ad vitium usque spurias super costas inferiores antrorsum eundo abdomini circumdentur cesti extrema; ubi ad ramicem perventum est horum brevius, scuti admoti arcum ex majoribus sibi proximiorē trajiciat, primarii ope foraminuli intermediæ affigatur fibulæ; convexa scuti facies Herniæ foramini solerti manu Chirurgi & validâ cum pressione superdetur; alterum cesti extremum adducatur in vitii regionem, alterum scuti arcum majorem subeat, eidem fibulæ suis ex ocellis unius ope immittatur priori extremo incumbens; reliqua ejus pars fibulam profiliens adversum transgrediatur arcum. Laxiori primas dies, strictiori postea & paulatim modo constingatur abdominis capacitas, prout opus est. Major autem minorve, stringente cesto & scuto adnitente ac probè obturante, efficiatur illius compressio, quotiescumque amplior aut angustior foraminis Herniosi ambitus est; vel quandò alvinæ partes duriores, mollioresve, macilentæ magis aut torosiores in conspectum veniunt. Femorales deinde habenulæ vicissim manu prehensæ in ventrem, perinæo curibusque prius trajectis, reflectantur, ver-

fus umbilicum unico foraminulo perforantur, argenteâ ibi aureâve fibulâ astringentiâ ex bino capite plano fictâ sibi invicem incumbant; sic inter se connexæ ad inferiorem usque scuti partem ascendant, transversum ejus arculum unâ superent, majori inde fibulæ indituræ, magis minusve scuti apicem comprimendo & deorsum trahendo. Reliqua utriusque pars fibulam excedens, unicum circa pollicem secetur. Scapulares habenæ dorfi in medio foraminulo pateant, alterâ ibi fibulâ astringentiâ superiori mox dicto prorsus simili supra se invicem firmentur, ad scapulas quibus inniti debent, decussatione factâ, suâ vice extollantur, in thoracem, mediâ cujus in parte eodem modo ac in dorso adstringendæ, scapulis superatis, deflectantur, & utraque inde ad scuti latera à se invicem recedendo cestum petant; lenteis aliquot funiculis uncinisve aureis aut argenteis ipsi circummalligentur. Minimis tandem quatuor scuti fibulis superius laudatis indatur bractea lentea, pannosa, serica, xylina coriaceave, suos propè limbos cum superiores tum inferiores bis ocellata, cujus ministerio insternatur tota scuti superficies. Si albam juxta lineam quâcumque in regione, excepto umbilici & pubis vicinio sedeat Hernia, anciliforme sit scutum vinculi, supernis & infimis angulis foras profiliens. Supra spinæ vertebrae eâ ratione imponatur ejus cestus, hoc in casu, uti in aliis omnibus, ut adversum sit penitus Herniæ sedi illius adniscus punctum, & adæquata sit super Ramicis exitum scuti compressio. Quoties enim mutatur Herniæ sedes, toties mutandum est cinguli niscus & scuti compressionis punctum. Cætera ut in præcedente. Quando unum aut alterum epigastricæ, umbilicalis, hypogastricæve regionis latus infestat tumor ramicosus, scutum quadratum, angulis omnibus resectum, extus planum, intus subconvexum, marginibus subrotundum, transversario latere quatuor aut quinque pollicum oblongum, perpendiculari orâ triplicis pollicis excelsum. Reliqua ut in primo casu, mutatâ solummodò cesti & scuti admotione, mutatum propter mali locum. Unicâ tamen, duarum loco, duntaxat donetur habenulâ femorali illud, & hæc eodem in latere adhæreat, ubi ipsamet sævit Hernia, aut si binæ apponantur, non scuto infigantur, sed cesto scapulares propè habenas funiculis uncinisve argenteis, eodem modo ac illæ, annectantur. Communis etiam & intermediæ in locum fibulæ omniumque arcuum suffici possunt quatuor fibulæ huic prorsus similes, cum eâ tamen differentiâ, ut ad se invicem subinclinentur & ad latera maneant defixæ. Cestus tunc in usum advocandus, sui prope corporis limites, quaterna in lora dividatur utrinque suorum ratione extremorum. At extrema inter hæc illud quod Herniæ foramini propinquius est, altero sit multò brevius. Quatuor illa lora singula singulis immittantur fibulis, & habenulæ femorales iisdem fibulis inferioribus vel cesto rectius astringantur. Cum umbilicum occupat Hernia, scutum vinculi à præcedente non differat, nisi papillarem propter umbonem, suamque applicationem cesti cum depositione mutandam præscriptas juxta cautelas. Si supra pubem detegatur Hernia, scutum ipsi conveniens cordis inversi figuram referat, trium pollicum oblongum, ampliori suâ in parte duorum & semi latum, angulis basim constituentibus foras projectum, suo in apice minimis ex fibulis unicâ gaudeat, transversalis ejus arcus sive inferior pari arcuum superiori sit æquè capax; femorales habenæ inter se solutæ &, proprio arcu superato, sibi invicem incumbentes, supra cesti extrema communi astringantur fibulæ. De reliquis ut in primo casu. Superiorem supra coarum partem deprimendus est vinculi cestus, ita ut suâ circumductione ventrem horizontali modo emetiatur penilem circa regionem. Ubi verò inguina vexat Hernia, clypeiforme sit scutum, extus planum, subtus umboniforme

exteriori basis angulo sursum & foris prominens, suis præ limbis toteutice perpolitum, inferiori apice circinatum, interiori latere rectum, exteriori propè apicem valdè extenuatum, triplici aut quadruplici pollice longum, latiori in substantiâ duorum semi aut trium, apice unius & semi pollicis latum, majori suâ in crassitudine quatuor aut quinque linearum præcrassum. De aliis ut in primo subligaculo. Si unicus sit Ramex, unicum apponatur scutum, unica etiam & ejusdem lateris in quo repertus est iste, adsit tantummodò habenula femoralis. Si utrumque inguinum latus cruciat Ramex, tunc duo admovenda sunt scuta. Horum unum sit fixum, alterum pro arbitrio & ad opus mobile. Duplici autem in Ramice urgentiori semper occurrendum est. Itaque supra clunium rimam deprimatur cesti corpus, ejus extrema antrorsum ad penem usque circa coxas adducantur. Extremum ejus brevius partem ventris Herniæ sedi viciniorem emetiatur; ubi semel propè mali locum attigit, externum scuti fixi arcum subeat, fibulæ proindè majori indatur, supra vitium demittatur scutum, firmeturque comprimente ægri manu; alterum cesti extremum externum scuti mobilis & super Ramicem comprimendi arcum transcendat, fibulæ immittatur, factâ prius majori minorive pelvis constrictione; superflua ejus pars internum scuti ejusdem arcum subeat, internum deinde scuti alterius adeat arcum, alteri fibulæ intermediæ extremum super alterum addatur, rectâ sub externum ejusdem scuti arcum ulterius progrediendo. Quo in casu duæ etiam adjiciantur habenulæ femorales, transversum per scuti cujusque arcum seorsim transeant singulæ, ita ut unicum altera, altera utrumque supra cesti extremum majori scuti cujusque fibulæ immittantur. Si alterutra sanescit Hernia, removeantur simul scutum & femoralis habena, quæ ipsi coercendæ prospiciebant, illæso prorsus cesto, remanente & alterius Ramicis scuto ac femorali habenulâ, quorum auxilio à novo egressu juxtâ id lateris proteguntur viscera. Scrotalis pudendusque Ramex, si reductionis capaces, cum ejusdem sint familiæ ac inguinales, peculiare & diversum non expostulant subligaculum. Cruralis denique si contingat Hernia, scutum sit figurâ polygonum, quadrato-rotundum, trium pollicum suâ in circumscriptione, extus planum, intus sat convexum. Bini ejus arcus superiores, paulò longiores sint, quàm aliis in subligaculis; inferior ejusdem arcus versùs apicem defigatur, & eadem prorsus ratione ac isti, disponatur, nempe externam secundum scuti faciem; molle quoddam lorum peculiare habeat, & posticæ cesti portioni extus adhærens duorum ope funiculorum sat brevium, & ipsi superassutorum. Dum subligaculi fit deligatio, lorum illud unâ ex parte peculiari fibulæ quæ huic arculo sit intermedia ac situ proxima, affigatur suam penès partem unice ocellatam simul & internam, alterâ ex parte pluriès perforatâ superiorem deindè femoris partem circumcingat; postquàm arculum trajecit, eidem fibulæ priorem supra alterius extremi partem, majori minorive constrictione prius factâ immittatur, & ultra hanc profiliens lori pars unicum circa pollicem refecetur: sic major exindè subsequetur supra Herniæ sedem & scuti compressio & diuturnior ejus stabilitas. Quo pacto non adeo lubrica ac incerta erit in posterum quàm hætenus, cruralis à Ramicis loco subligaculi admotio; nec tam facilis ad cohæsionem strangulationemve deinceps Ramici concedetur proclivitas. Quoad cætera, ut in primo vinculo. Si unicus adsit Ramex, unica quoque vinculo insit habenula femoralis scuto nullatenus, sed cesto extus firmanda. Si eodem in subjecto bini reperiantur, bina habeant scuta, duplici cum lorulo, femoralesque totidem habenulas. Cætera ut gemino in Ramice ingui-

ali præstanda sunt, mutato aliquatenus scuti & cesti positu atque femoralis habenulæ adhæſionis puncto, immutatam propter vitii sedem.

V.

NATIVAM in sedem facilis vaginæ prolapsæ repulsus est; modò recens nec ita grave sit vitium. Cereæ ac crassioris candelæ ad id paratæ ministerio, quæ intra pelvis cavum usque per vaginam rectâ & sursum impellendo immittitur, ductus ille reponi solet. Sed pessarii infrâ propositi beneficio, servatis servandis, vaginæ repositionem tentare foret tutius. Postquam absolutum fuit ejusmodi opus, supina in lecto decussatis pedibus aliquot dies decubet ægra. Accommodum parti morbosæ insinuetur intra ejus capacitatem pessarium longo temporis spatio gestandum. Scutum ejus cylindraceum, concavum, utrinque perforatum, interiori extremo subrotundum, exteriori infundibuliforme, torno elaboratum, vaginâ paulò brevius, nec in pelvis cavum usque, ad ipsius verò aditum solummodò peringat, ne uterum lædat mulieris illud perferentis. Vulvâ fit etiam angustius, ne ingentiori suâ mole ejus parietes nimium comprimant. Hâc enim ratione assuetum tandiù urinæ præpediret effluvium, quandiù intromissum retineretur. In sulci modum superne excavari satius est. Sulcus autem ille intra quem tutò & commodè delitescet meatus urinaris, pollicis unius & semî sit oblongus. Scuti infundibulum duobus foraminulorum paribus tundatur. Superius sit horum alterum, alterum & inferius, utrumque mutuò sibi parallelum. Cingulum hujusmodi pessarii coriaceum vel xylinâ veste confectum, suum penès centrum unius palmæ latum, duplicis longum, duobus gaudeat extremis, hæc ventris amplitudine paulò majora; alterutrum eorum brevius astrictorio annulo donetur ad basim truncato, alterum pluriès ocellatum rectum juxtâ mediumque ordinem; utraque acuminata, duorum pollicum lata, molli macilentis in subjectis, nullo in obesis ad ventris latera farcimine tumeant. Versùs cinguli corporis finem utrinque extùs assuantur duæ habenulæ linteæ vel coriaco-vitulinæ, unicâ vel duplici ejusdem corii laminâ constantes, inferiori foraminulorum pari trajecto filo mediante adhærentes. Suprà natium fissuram, interjecto unius aut alterius pollicis spatio, injiciatur cingulum, coxas circumducendo ad pubem propè pudenda antrorsum adducatur, ibi factâ debitum in modum abdominis constrictione, sua penès extrema astrictorii opè annuli subnectatur, deindè manu apprehendantur binæ aliæ habenulæ ex eadem materiâ confatæ, superiori foraminulorum pari consutæ; earum juvamine antrorsum attrahatur scutum, intra vaginam rectâ & sursum compellendo admittatur, debitoque modo ibi firmetur, deindè habenulæ eadem vel immediatè externæ cinguli superficiei futurâ illigentur, ductilive nodo adhæreant, vel mediate, quatenus aliis cum funiculis cesto externè consutis ductilem per nodum jungantur. Sic major minorve fiat pessarii stabilitas pro datâ occasione. Cestus anticè propè inguina binos, posticè propè coxas binos etiam habere potest funiculos externè sibi assutos, & omnem infundibuli limbum pariter obire valet linteus coriaceusve orbiculus; ejus ad latera filo consuantur suum per medium geminæ vittæ linteæ aut coriaceæ. Trajectis perinæo & cruribus, inferioris vittæ extremitates posticis cum funiculis jungantur ductilem per nodum; dum ex alterâ parte superioris extrema cum anticis funiculis eodem modo in unum coeant Chirurghi ad nutum & opus. Quoad uteri repositionem hoc modo illam instituere licet. Debito in situ supina sit ægra, uterus idoneo motu perfricetur, admoto deindè linteo duplicato & molli mollitèr prematur insensibilique ratione; inferior ejus pars propendens tribus digitis

mediis comprehendatur, in vaginam primò immittatur, in pelvim subinde totius dextræ impulsu rectà attollatur. Quo factò manus in pugni formam clausa sub uteri cavum remoretur, donec pristinum in statum penitus redierit uterus, & consuetam quiescendo recuperaverit figuram. Manus tunc lenitè paulatimque retrahatur, ægra demùm iis peractis dorso incubet, conjuncta servet crura, linguæ parcat, quantum poterit, loquela, cantus, tussis, validaque sternutatio ipsi sollicitè fugienda. Dicato interim vaginæ pessario mox in exemplum allato vaginæ claudatur orificium. Si verò hæc nimis tumida uteri repositioni refragaretur, tepidis emollienda priùs & discutienda foret decoctis, quibus fugaretur inflammatio. Posito quòd vagina aut uterus, imò anus etiam, gangrænâ aut sphacelo corriperentur, aut balsamicâ medelâ refocillarentur, aut in totum vel in partem, habitâ semper mali præsentis ratione, idoneis confestim extirpanda essent instrumentis. Ejusmodi tamen viscera adhæsiõni strangulationi gangrænæ & sphacelo non ita subjacere, quàm cætera abdominis viscera pro certo & observatu teneas. Constantem uteri retentionem præstare si velis, in suppetias duplicis generis advocari queunt instrumenta. Horum prima esse existimes medicamenta extùs intùsve usurpata. Externa sint aromatica, nervina & astringentia in uterum injectione suffumigationeve devecta. Felici cum successu sæpè numero injiciuntur, quotiescumque inflammatio aut alia quavis dolorum tormina ægram non cruciant, nec menstruæ fluunt purgationes. Quod si tamen hæc omnia Medici votis repugnarent, ad alterum auxilii genus, videlicet pessarium utero sublevando adaptatum, foret recurrendum. Diversa est ex quâ illud perficitur materia, diversa etiam cujus gaudet forma. Ratione materiæ alia ex buxo ferreove ligno aut subere, alia ex cerâ eboreve parantur. Ultimam hancce speciem omnibus anteponendam videtur. Ratione figuræ, quædam oblonga, triangularia, quadrata, aliqua orbiculata, hæc solida, illa medio perforata, fungiformia hîc, illîc unico vel utroque extremo infundibuliformia, cylindracea, utrinque clausa aut aperta, spiralia sunt & alia ferrei quasi in radii formam constructa, & corio linteove superinstrata uno latere confuto. Quædam ex illis aliquo, quædam nullo funiculo prædita sunt. Omnibus ex istis pessariis sequentia unicè adhiberi censemus. Prima horumce species, pessus sit eburneus, subovato-rotundus, subtrûs planus, sursum convexus & ad limbum rotundatus, medio foramine ovali patulus, nullo præditus funiculo, duplicis pollicis latus, triplicis oblongus, semipollicis crassus. Quoad illud applicandi modum, intra vaginam immittatur suam juxtâ longitudinem, sursum ascendat usquè ad pelvis cavum, tunc planam in superficiem demittatur superior ejus pars, inferior erigatur pelvis intrâ cavum transversario situ suo paulò altiùs, & ejus supra ossa demùm deprimatur; ita ut uteri cervix illius foraminis marginibus innixa remaneat. Ille firmiter hæret, nulloque indiget funiculo. Altera pessi species, quæ præ aliis nobis arridet, buccini ad instar est, gemino ore infundibuliformis, superiore latior, profundior, unius pollicis & semi capax, inferiore semi pollicis patens, utrumque inter ejus orificium intermedia stat fistula recta, quâ valdè extenuatur, & cujus longitudo quatuor aut quinque pollices adæquat. Ut in locum deponatur, juxtâ vulvam rectà ascendat, donec uteri cervicem excipiat, tunc paulò altiùs efferatur, ut uterum hospitem in sedem resilire cogat, decenti hoc in situ servetur. Hunc in finem cestus & ejus appendices æquè ac huiusce pessi deligatio, ut in vulvæ pessario prorsus sint similes. Illum circâ pessum nihilominus fieri possunt quædam mutationes. Quapropter externum ejus infundibuli orificium orbiculato foraminulorum ordine multoties pertundatur,

Circà ejusdem limbum supernè & infernè semi-plicatæ adaptentur geminæ vittæ lentæ aut coriaceo-vitulinae; juxtà ejusdem latera decussatim inter se consuantur filo ocellis transmissio, superioris vittæ extremitates infra crura demittantur, perinæo & cruribus superatis, versùs summam clunium partem reflectantur, cestro externè suprà os sacrum ac utramque propè coxam vel nodo ductili, vel acûs & fili ope subnectantur; binæ inferioris vittæ extremitates fursùm ad inguina attrahantur, utrisque cesti extremis propè pubem immediatè extùs annectantur, vel mediatè, ex eò quòd funiculis unicuique ejusdem cesti extremo extùs assutis unâ ex parte, & alterâ pendulis, unâ conjungerentur ductili nodo laxiori strictiorive, prout urgens requirere posset occasio. Ad efficiendam commodè ani repositionem, capite declivi pronus sit æger, coxis elatior, blandâ manûs, calido linteo spongiâve armatæ, compressione versùs interiora anus propellatur. Si ab inflammatione podex non vacat, emolliente resolvente ac carminativo fotu demulceatur. Sedatâ verò phlogosi, aromatico-astringentia ac tonico-anodina, vino intensè rubro decocta ano, lumbis & ossi sacro super imponantur. Mollibus & idoneis quoque firmanda sunt fasciis ejusmodi topica. Nihil impedit, quominùs remedia hoc in casu prosperè facescant, dum intùs, injectione aut suffitu assumuntur. Ab aeris exterioris injuriâ defendatur anus summâ cum cautione. Si, divexante ani prolapsu, simul adessent etiam hæmorrhoides, quæ sæpè in adultis, in pueris aliquandò, teste observatione in puero ferè quatuor annorum recens habitâ, deserviunt, astringentia quælibet admodùm damnosa forent. Tali in casu de legitimâ hæmorrhoidum curâ promovendâ, potiùs quàm de exequendâ ritè ani reductione sollicitus sit Medicus. Iis probè curatis, in integrum frequentius sanescit ani procidentia. Si infanti prolabitur, omni ferè tempore ad arbitrium reponi habilis est; modo ille immodicos in ejulatus non erumpat. Sive eo temporis articulo, quo tentatur ani repulsus, peristalticus absolvatur motus, sive citrà illius absolutionem suscipiatur, pari facilitate in effectum deducitur. Jam verò perennis cum haberi nequeat repositio, perpetuas ut in suppetias veniat peculiare pessarium retentioni præstandæ prorsùs idoneum, necessarium est. Sequens præ aliis eligatur species, aut altera hanc proximè excipiens. Scutum integrè eburneum, coniforme, intùs concavum, utrinque pertusum, latiori basi expansum, duorum aut trium pollicum oblongum, paulò minoris quàm anus, diametri latum, basi uniùs pollicis & semi capax, circulari foraminulorum serie ocellatum. Cestus ejus & habenulæ, ac ipsemet illius deligandi modus sit, ut suprà ubi de vaginæ pessario. Alia eundem in scopum pessari species non quodam absque emolumento admoveri potest. Coniforme est, elasticum, extensionis & contractionis capax, triplici constat parte, apice nempe, medio & basi. Eburneus est ejus apex, balani virilis omninò figuram referens, pertusus fursum, lævis, uniùs pollicis longus, infimâ in parte depressior est ille balanus, in orbem multoties perforatus, uniùs ferè pollicis capax; medium hujusce pessarii spiraliter contortum, ferreum, elongationis & abbreviationis compos, circulari modo suprà basim innixum adhærendo. Basis ejus, ferrea bractea est, fursum convexa, deorsum concava, medio perforata, ne continuam aut interpolatam ani expirationem prohibeat illud pessarii genus, circà limbum dispositis in orbem foraminulis patens. Cestus & cætera ut in aliis, à quibus tamen videtur differre, quia extremum ejus brevius anulum habeat astrictorium ad basim semitruncatum ocellorum loco, & geminis pro tæniolis geminam habeat sphærulam as-

trictoriam & inguinibus adversam. Eburneus autem balandis pessarii medio
 superassuitur filo ocellis trajecto. Medium illud vitulino xylinove circum-
 tegitur corio unum versus latus futurâ conjuncto; basis suprâ & infrâ al-
 tero ejusmodi corii frustulo integrè invaginatur, quod filo ejus foraminulis
 transmissis ipsi circumfuitur. Inferiori ejusdem basis parti adjicitur suum se-
 cundum corpus unico foramine pertusum: basis foramini respondente ha-
 benula femoralis binos in lorulos divisa, duplici lamellâ vervecinâ constans,
 quæ longitudinali extus futurâ consuta est; aliquo nullove farcimine ad pelvis
 & femorum latera impletur hæc habenula. Corpus ejus unius palmæ lon-
 gum, duplicis pollicis latum est. Loruli illius posteriores cestro transver-
 so extus assuuntur transversali modo posticè coxarum propè latera supra
 os sacrum, magis aut minùs suâ adhæsiōe inter se proximi sunt, prout
 majus minusve est cesti corpus, quod majorem minoremque pelvis capaci-
 tatem sequitur. Anteriores ejusdem habenulæ loruli suprâ inguina ad pubem,
 reflectuntur, interjectis genitalibus, & astrictorio globulo extus cestro adni-
 tenti suum penès apicem oblongis tribus aut quatuor oculis diductum al-
 ligantur. Prædictas propter conditiones, quibus gaudet illud pessarii genus,
 ascendit descenditve & producitve curtaturve ferreâ spirâ mediante; prout
 varia est corporis motio, major minorve ejus compressio est. Omnes
 tamen ejus effectus in tantum adedò variant, in quantum diversum est ejus
 elaterium, nîsûs & compressionis punctum. Quamvis probè elaborata sint
 subligacula eburnea, uti & pessaria, damnosa tamen & periculosa fiunt, nisi
 convenienti in loco decentique ratione admoveantur. Subligacula autem
 chalybeato absque cingulo gestari, & cestro potius merè coriaceo prædita,
 quid antiquius, quid naturæ instituto magis consentaneum? Sicut enim ab-
 dominis musculi à naturâ molles lacerti sunt & limites, ortu & termino inva-
 riables, suâ in descriptione nunc fixi, nunc diversis pro motibus peragendis
 mobiles, & alvina ubique ad opus & quantum requiritur, viscera comprimunt;
 ita & illa instrumenta ad imitationem naturæ facta suum penès cestum
 mollia sint. Modò fixa, modò diversis ventris motibus obsequiosa suâ in
 longitudine, adedò ut suum penès scutum & cesti adnîsûs punctum firmiter
 ac jugiter comprimendo, alterum Herniæ exitum exactè obturet, alter suprâ
 spinæ columnam fixiùs adnitatur & inhæreat. Sed ita æquali modo innitatur
 cestus, ut semper & ubique ventrem suâ in circumductione probè constingat;
 quâ de causâ, præsertim an præternaturales adsint quædam dorsali in spinâ co-
 xarumve ambitu eminentiæ, attendat Chirurgus. Eundem itaque farciat illis
 in locis quibus is vicinas super eminentiarum partes innixurus est. Sic omnimo-
 da & æqualis evadat ejus compressio. Si æger macie laborat, dum recubat,
 zona paulò magis astringatur; ubi à somno arrectus stat, eandem paulò
 relaxare meminerit, ne varios proindè in lecto propter motus obeundos
 scutum ab Herniæ loco disturberetur. Neque femorales habenæ cestro adhæreant,
 verùm scuto, quotiès major & constantior suprâ Ramicis foramen intenditur
 scuti compressio. Neque scapulares habenæ scuto, zonæ potius semper conne-
 ctantur. Omnimoda zonæ scapularium & femoralium habenarum præcavenda
 est renitentia, ne in nihilum reducat totum subligaculi lucrum. Hori-
 zontalis cesti applicatio non ex Ramicis descensu, ex ejusdem verò foraminis
 situ repetenda est, ut à scuto accurata fiat hujusce obturatio. Lactantes
 denique pueri cum perpetuo ferè stercore squalescant, mutandæ sæpiùs
 eorum fasciæ sunt. Enormis si Hernia sit, vel maximè patens illius foramen,
 profundiorve ejus sedes, eburneum super scutum ascendit hæc interdum &

protuberat. Tali autem in circumstantiâ, aut eburneum ejus scutum spissiori majorique volumine gaudeat, oportet, aut eidem pulvinatus quidam glomus serico stamine vel carminato lino inflatus substernatur. A scuto solutus, vel ipsi firmiter adhærens esse potest iste glomus, cujus ministerio ut illud magis tumeat & in Herniæ exitum fortiùs comprimat, plurimùm ex re est. Ejusmodi subligaculum inguinali in Herniâ veteri frequentius quàm in aliâ quâvis locum habet, excavata nimium propter inguina, vel patula nimis Ramicis orificia. Nihilominùs hic potiùs admoto subligaculo subterfugit, quàm illud superat, cumprimis si femoralis desit habenula. Nusquam sedi infantium Ramicis superdetur eburneum duriusculumve aliud vinculi scutum, nisi antiqua, hæreditaria, & præcrassa Hernia sit, apertumve nimis ejus foramen. Scutulus tunc subangustus & molliter comprimens scuti loco decenter venit imponendus. In adultis etiam, quoties recens, & parva Hernia est, aliquâve cum foraminis angustia, toties præscribendis à vincturis abstineas. Frequentior fortè earum apud hodiernos, & rarior medicamentorum idoneorum usus est. In causâ est sanè, hocce posito, cur omni numero absoluta vix inveniatur hodiè Herniarum curatio. Hunc in Scopum igitur, absimili licet effectu, simul colliment hæc & illa. Validiorem verò scuti compressionem & strictiorem circuli constrictionem ac diuturniorem Subligaculi admotionem exigit epiploicus Ramex, quàm intestinalis. Reducto intestinali, etsi foras divagatur epiploicus, ne relabatur prior, subligaculum gerat æger, quo ramicosa apertura non nisi leviter comprimatur, nec ab ipso lædatur epiploon. Inguinalis si Hernia sit, omentum reponi inhabile versus penem adducatur per dœcili dextrâ, ita ut propè ventris annulos versus superiorem cruris partem præmolli super pulvino innixum leniter collocetur. Ubi semel Hernia, quæcumque sit, conjunctum habet morbum prægravem, nullum apponatur ipsi subligaculum, continentem præter fasciam, institutâ priùs etiam repositione. Pueris quàm admodùm familiare est ejusmodi vitium, in quibus Ramex & hydrocele communem sæpiùs sortiuntur originem!

Ergò Herniosis, ex Scuto eburneo coriaceoque Cingulo, Subligacula.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Joannes Mac-Mahon, Nosocomii Regis Colmariensis Medicus ordinarius,

M. Carolus-Augustinus Vandermonde.

M. Antonius Ferrein, Professor Regius, Regia Scientiarum Academia Socius, & in Horto Regio Anatomies ac Chirurgia Professor.

M. Franciscus Thiery.

M. Ludovicus-Joannes Cosnier, Chirurgia Gallico Idiome Professor designatus.

M. Bartholomæus Murry,

M. Anna-Claudius Dorigny, Rei Herbaria Professor designatus.

M. Franciscus-de-Paulâ Combalusier, Pharmacia Professorum alter.

M. Carolus Payen.

Proponebat Parisiis HENRICUS-MICHAEL MISSA, Remensis, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus, Theseos Autor, A. R. S. H. 1754, A SEXTA AD MERIDIEM.